

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia mediów

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Dziennikarstwo i komunikacja społeczna		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 14DKSS.12KU.04673.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające	
Profil studiów profil praktyczny			
Koordynator zajęć	Piotr Forecki		
Prowadzący zajęcia	Piotr Forecki		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin - Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z wieloznacznością terminu "media", kluczowymi etapami ich rozwoju, sposobami ich klasyfikowania oraz problemami związanymi z badaniami ich historii.
C2	Uświadomienie studentom znaczenia poszczególnych wynalazków w przestrzeni medialnej i ich wpływu na przeobrażenia o charakterze społeczno-polityczno-kulturowym.
C3	Zwrócenie uwagi na specyfikę i właściwości poszczególnych mediów konstytuujących sferę komunikowania.
C4	Omówienie historii kluczowych mediów takich jak prasa, radio, telewizja, film, ze szczególnym uwzględnieniem ich wynalazców oraz geografii rozwoju.
C5	Przedstawienie historii i specyfiki tzw. mediów alternatywnych (np. tatuaże, pomniki, komiksy, graffiti), które pełnią istotne funkcje komunikacyjne, a częstokroć bywają marginalizowane.
C6	Ukazanie roli/funkcji kolejnych wynalazków medialnych w procesach sprawowania władzy, jej kontestacji oraz reprodukcji porządku społecznego.

Wymagania wstępne

Przystępujący do zajęć studenci/studentki powinni posiadać podstawową wiedzę z zakresu historii powszechnej oraz historii Polski, nabytą podczas wcześniejszych lat edukacji szkolnej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	nabywa faktograficznej wiedzy z zakresu historii mediów w różnych częściach świata.	DKS_K1_W01, DKS_K1_W02	Egzamin pisemny
W2	zyskuje wiedzę na temat społeczno-kulturowych czynników warunkujących rozwój mediów z uwzględnieniem postępu technologicznego.	DKS_K1_W06	Egzamin pisemny
W3	przyswaja aparat pojęciowy służący do opisu i interpretacji mechanizmów rozwoju mediów w ujęciu historycznym.	DKS_K1_W03	Egzamin pisemny
W4	zyskuje orientację w historii mediów alternatywnych i częstokroć pomijanych w dominującej narracji historycznej.	DKS_K1_W01, DKS_K1_W02	Egzamin pisemny, Esej
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi opisać tendencje, zwracać uwagę na analogie i różnice w rozwoju mediów w różnych częściach świata.	DKS_K1_U01, DKS_K1_U04	Egzamin pisemny, Esej
U2	w świetle wiedzy historycznej analizuje, ocenia i interpretuje bieżące zmiany zachodzące w przestrzeni medialnej. Na jej podstawie posiada także umiejętność prognozowania dalszych kierunków rozwoju mediów.	DKS_K1_U01, DKS_K1_U05	Esej
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	dysponuje wiedzą o charakterze erudycyjnym, umożliwiającą nie tylko orientację w problematyce społeczno-kulturowej, ale także podejmowanie/inicjowanie dyskusji i polemik.	DKS_K1_K05	Esej
K2	posiada zdolność krytycznej oceny, selekcji i weryfikowania informacji, a także umiejętność ich pozyskiwania adekwatnie do własnych potrzeb.	DKS_K1_K01	Egzamin pisemny, Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Sposoby rozumienia, definiowania i stosowania terminu media. Metody klasyfikowania mediów.	W3	Wykład
2.	Media w historii cywilizacji według Harolda Innisa. Epoki w historii mediów według Marshalla McLuhana i innych badaczy/badaczek. Współczesna krytyka koncepcji determinizmu technologicznego.	W1, W2, W3, U1, K1	Wykład
3.	Sposoby komunikowania i media dominujące przed wynalazkiem druku. Zmiany w komunikowaniu związane z wynalezieniem druku. Wpływ mediów na rozwój sfery publicznej w Europie.	W1, W2, U1, K1	Wykład
4.	Prekursorzy w historii radia i początki jego rozwoju na świecie. Tendencje w rozwoju radia w latach 20. i 30. XX wieku. Czynniki kulturowe i polityczne wpływające na sposób organizacji systemu radiofonicznego w różnych krajach.	W1, W2, U1	Wykład
5.	Implikacje powstania i początki radia w Polsce. Polskie radio w dwudziestoleciu międzywojennym i jego historia podczas II wojny światowej. Dzieje radia w Polsce od zakończenia II wojny światowej do początku lat 90. Radio Wolna Europa – historia i funkcje społeczne.	W1, W2, U1, K1	Wykład
6.	Podstawowe cechy radia i komunikacji radiowej. Powstanie radia a zmiany w komunikacji społecznej. Radio w służbie propagandy: rola radia w III Rzeszy oraz „Radia Maczeta” podczas ludobójstwa w Rwandzie.	W1, W2, U1, K1, K2	Wykład
7.	Prekursorskie wynalazki poprzedzające kinematograf. Początki filmu: Thomas Edison oraz August i Louis Lumiere. Innowacje w rozwoju kinematografii na świecie od G. Meliesa do czasu przełomu dźwiękowego. Przełom dźwiękowy w kinematografii światowej i jego konsekwencje.	W1, W2, U1, K1	Wykład
8.	Początki kinematografii w Polsce: pierwsze pokazy, filmy, kina, tematy i twórcy. Specyfika kinematografii polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym. Filmy awangardowe i kino żydowskie w przedwojennej Polsce. Kinematografia podczas II wojny światowej i w pierwszej dekadzie po jej zakończeniu.	W1, W2, U2, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
9.	Telewizja: sposoby definiowania i konteksty powstania medium. Prekursorzy i ich wynalazki. Przełomowe wydarzenia w historii telewizji XX wieku. Kluczowe cechy medium oraz płaszczyzny jego badań. Zmiany w komunikacji społecznej związane z pojawieniem się telewizji.	W1, W2, U1, K1, K2	Wykład
10.	Początki telewizji w Polsce. Powojenna historia telewizji publicznej do początku lat 90. Ewolucja oferty programowej i zmiany w ramówce.	W1, W2, U1, K1	Wykład
11.	Ciało jako medium. Historia tatuażu: jego funkcje i rodzaje.	W1, W4, U2, K1, K2	Ćwiczenia
12.	Mury w służbie komunikacji. Powszechna i polska historia graffiti.	W1, W2, W4, U2, K1, K2	Ćwiczenia
13.	Genealogia, narodziny i rozwój komiksu. Komiks a rzeczywistość społeczno-polityczna.	W1, W2, W4, U2, K1	Ćwiczenia
14.	Film propagandowy w III Rzeszy. Struktura organizacyjna przemysłu filmowego, kluczowe obrazy, ich treść, język, cechy formalne i stylistyczne.	W1, W2, K1, K2	Ćwiczenia
15.	Fotografie/Obrazy cierpienia. Historia przedstawiania i etyczne dylematy odbioru	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny
Ćwiczenia	Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego przeprowadzonego w oparciu o przedstawioną listę zagadnień. Skala ocen i warunki ich uzyskania: bardzo dobry (bdb; 5,0): wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry plus (+db; 4,5): pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry (db; 4,0): dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne dostateczny (dst; 3,0): podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne
Ćwiczenia	Warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach oraz przygotowanie do nich na podstawie dostarczanych przez prowadzącego lektur i filmów. Osoby aktywne na zajęciach mogą uzyskać ocenę bardzo dobrą. Dla pozostałych przewidziany jest esej na jeden z zaproponowanych tematów.

Literatura

Obowiązkowa

1. A. Briggs, P. Burke, Społeczna historia mediów. Od Gutenberga do Internetu, Warszawa 2010.
2. L. Gorman, D. McLean, Media i społeczeństwo. Wprowadzenie historyczne, Kraków 2010.
3. Z. Bajka, Historia mediów, Kraków 2008.
4. R. Habielski, Polityczna historia mediów w Polsce w XX wieku, Warszawa 2009;
5. W. Godzic (red.), Media audiowizualne, Warszawa 2010.

Dodatkowa

1. E. Chudziński (red.), Słownik wiedzy o mediach, Warszawa – Bielsko-Biała 2007.
2. J. Kończak, Od tele-echa do polskiego zoo. Ewolucja programu TVP, Warszawa 2008.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie pracy pisemnej	20
Przygotowanie do egzaminu	25
Przygotowanie do zajęć	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 135
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
DKS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego analizowania posiadanej wiedzy oraz dostępnych źródeł i informacji oraz uzupełniania ich w oparciu o ekspertyzy i źródła naukowe w zakresie komunikacji społecznej i mediów
DKS_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w życiu społecznym korzystając z różnych mediów i sposobów komunikowania
DKS_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do opisywania, interpretowania, oceniania, analizowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów społecznych dotyczących komunikacji społecznej i mediów
DKS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi przygotowywać typowe prace pisemne i audiowizualne w języku polskim i języku obcym o tematyce medioznawczej, posługując się specjalistyczną terminologią i wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne, a także różne źródła i opracowania
DKS_K1_U05	Absolwent/ka potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne (polityczne, prawne, ekonomiczne) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi właściwych dla nauk o komunikacji społecznej i mediach
DKS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie zasady funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, w szczególności jako podmiotu konstytuującego organizacje i instytucje medialne
DKS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu różne rodzaje struktur instytucji medialnych oraz ich istotne elementy i zasady funkcjonowania
DKS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody i teorie wyjaśniające relacje między strukturami i instytucjami medialnymi funkcjonującymi w państwie i społeczeństwie oraz praktyczne zastosowanie tej wiedzy w działalności zawodowej typowej dla osób w nich pracujących
DKS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie zagadnienia związane z wpływem globalizacji i postępu naukowo-technologicznego na procesy społeczno-komunikacyjne i funkcjonowanie organizacji medialnych